

COUNCIL OF EUROPE CONSEIL DE L'EUROPE

Avrupa Anlaşma Serisi (ETS) - No. 191

YOLSUZLUĞA KARŞI CEZA HUKUKU SÖZLEŞMESİNE EK PROTOKOL

Strazburg, 15.V.2003

YOLSUZLUĞA KARŞI CEZA HUKUKU SÖZLEŞMESİNE EK PROTOKOL (ETS No.191)

İş burada imzası bulunan Avrupa Konseyi üyesi Devletler ve diğer Devletler,

Yolsuzlukla mücadele ve yolsuzluğun önlenmesi için Yolsuzluğa Karşı Ceza Hukuku Sözleşmesinin (ETS no: 173, buradan sonra "Sözleşme") tekemmül ettirilmesinin arzu edilir olduğunu mütalaa ederek,

İşbu Protokol'ün 1996 Yolsuzluğa Karşı Eylem Programının daha geniş uygulanmasını mümkün kılacağını mütalaa ederek,

Aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır:

Bölüm I – Tanımlar

Madde 1 – Tanımlar

Bu Protokol kapsamında:

1. "Hakem" terimi, bu Protokol'e Taraf Devletlerin ulusal hukukuna atıfla anlaşılacak olmakla birlikte her halükarda, bir tahkim anlaşmasına istinaden bu anlaşmanın taraflarınca kendisine iletilen uyuşmazlığa ilişkin hukuken bağlayıcı bir karar vermesi için başvuru kapsar.
2. "Tahkim anlaşması" terimi, Tarafların bir uyuşmazlık hakkında bir hakem tarafından verilecek bir karara başvurmaları konusunda uzlaşmaları halinde ulusal hukukça tanınan bir anlaşma anlamına gelmektedir.
3. "Jüri" terimi, Protokol'e Taraf Devletlerin ulusal hukukuna atıfla anlaşılacak olmakla birlikte her halükarda, bir yargılama kapsamında suçlanan kişinin suçluluğu konusunda karar verme sorumluluğu olan ve üyeleri arasında eşitlik bulunan bir organın üyesi olarak hareket eden meslekten olmayan kişiyi kapsar.
4. Yabancı bir hakem veya jürinin dâhil olduğu bir yargılamada kovuşturmayı yapan Devlet, hakem veya jüri tanımına sadece kendi ulusal hukuku ile uyumlu olduğu ölçüde başvurabilir.

Bölüm II – Ulusal seviyede alınması gereken tedbirler

Madde 2 – Ülke içi hakemlere rüşvet verilmesi

Taraflar, Taraf devletin ulusal hakemlik kanunu uyarınca görevini yerine getirirken bir hakeme bizzat kendisi veya bir başkası için, görevlerinin ifasıyla ilgili bir işin yapılması veya yapılmaması amacıyla, doğrudan ya da dolaylı olarak her türlü haksız menfaatin kasten vaat veya teklif edilmesini veya verilmesini kendi iç hukuklarında cezai yaptırım gerektiren bir suç haline getirmek üzere gerekli olabilecek yasal değişiklikleri yapar ve diğer önlemleri alır.

Madde 3- Ülke içi hakemlerin rüşvet alması

Taraflar, Taraf devletin ulusal hakemlik kanunu uyarınca görevini yerine getirirken bir hakemin bizzat kendisi veya bir başkası için, görevlerinin ifasıyla ilgili bir işin yapılması veya yapılmaması amacıyla, doğrudan ya da dolaylı olarak her türlü haksız menfaati kasten istemesi veya almasını veya bu konuda bir teklif ya da vadi kabul etmesini kendi iç hukuklarında cezai yaptırım gerektiren bir suç haline getirmek üzere gerekli olabilecek yasal değişiklikleri yapar ve diğer önlemleri alır.

Madde 4- Yabancı hakemlerin rüşvet eylemi

Taraflar, başka bir Devletin ulusal hakemlik kanunu uyarınca görevini yerine getiren bir hakemin dâhil olduğu 2 ve 3 üncü maddelerde yazılı fiilleri kendi iç hukuklarında cezai yaptırım gerektiren bir suç haline getirmek üzere gerekli olabilecek yasal değişiklikleri yapar ve diğer önlemleri alır.

Madde 5- Ülke içi jürilerin rüşvet eylemi

Taraflar, kendi yargı sistemi içinde görev yapan jürilerin dâhil olduğu 2 ve 3 üncü maddelerde yazılı fiilleri kendi iç hukuklarında cezai yaptırım gerektiren bir suç haline getirmek üzere gerekli görülen yasal değişiklikleri yapar ve diğer önlemleri alır.

Madde 6- Yabancı jürilerin rüşvet eylemi

Taraflar, başka bir devletin yargı sistemi içinde görev yapan jürilerin dahil olduğu 2 ve 3 üncü maddelerde yazılı fiilleri kendi iç hukuklarında cezai yaptırım gerektiren bir suç haline getirmek üzere gerekli görülen yasal değişiklikleri yapar ve diğer önlemleri alır.

Bölüm III- Uygulamanın izlenmesi ve nihai hükümler

Madde 7- Uygulamanın izlenmesi

Bu Protokol'ün Taraflarca uygulanmasını Yolsuzluğa Karşı Devletler Grubu (GRECO) izler.

Madde 8 – Sözleşme ile ilişki

- 1 İşbu Protokol'ün 2 ilâ 6 ncı maddelerinin hükümleri, Taraflar arasında Sözleşme'nin ek maddeleri olarak kabul edilir.
- 2 Sözleşme'nin hükümleri işbu Protokolün hükümleri ile bağdaştığı ölçüde uygulanır.

Madde 9 – Beyan ve Çekinceler

- 1 Eđer bir Taraf, Sözleşme'nin 36 ncı maddesi uyarınca bir beyanda bulunmuşsa, benzeri bir beyanı işbu Protokol'ün 4 ve 6 ncı maddeleri ile ilgili olarak imza anında veya onay, kabul, uygun bulma veya katılım belgesinin tevdii sırasında yapabilir.
- 2 Eđer bir Taraf, Sözleşmenin 5 inci maddesinde tanımlanan rüşvet suçlarının uygulanmasını sınırlayan Sözleşme'nin 37 nci maddesinin birinci fıkrasına çekince koymuşsa, benzeri bir çekinceyi işbu Protokolün 4 ve 6 ncı maddeleri ile ilgili olarak, imza anında veya onay, kabul, uygun bulma veya katılım belgesinin tevdii sırasında koyabilir. Bir Taraf imza anında veya onay, kabul, uygun bulma veya katılım belgesinin tevdii sırasında aksini bildirmedikçe, o Taraf'ın Sözleşme'nin 37 nci maddesi uyarınca koyduğu her türlü çekince işbu Protokol'e de uygulanabilir
- 3 Başka bir çekince konulamaz.

Madde 10 - İmza ve yürürlüğe giriş

- 1 İşbu Protokol, Sözleşme'yi imzalayan Devletlerin imzasına açıktır. Bu Devletler, Protokol'e bağlı olacaklarına ilişkin muvafakatlerini;
 - a) onama, kabul etme veya uygun bulmaya ilişkin bir çekince ileri sürmeksizin imza ile veya,
 - b) onama, kabul etme veya uygun bulma işlemlerini takiben, onama, kabul etme veya uygun bulmaya bağlı imza ile,izhar edebilirler.
- 2 Onama, kabul ya da uygun bulma belgeleri Avrupa Konseyi Genel Sekreteri'ne tevdii edilir.
- 3 İşbu Protokol, beş Devletin, birinci ve ikinci fıkra hükümleri uyarınca, Protokol'le bağlı oldukları yolundaki muvafakatlerini izhar ettikleri tarihten sonraki üç ayın tamamlanmasını takip eden ayın ilk günü ve ancak Sözleşme'nin bizatihi kendisinin yürürlüğe girmesinden sonra yürürlüğe girer.
- 4 Protokol'le bağlı olduğu yolundaki muvafakatini bilahare izhar edecek olan her imzacı Devlet için, Protokol, birinci ve ikinci fıkra hükümleri uyarınca, Devletin Protokol ile bağlı olduğu yolundaki muvafakatini bildirdiği tarihten sonraki üç ayın tamamlanmasını takip eden ayın ilk günü yürürlüğe girer.
- 5 İmzacı bir Devlet, Sözleşme'yle bağlı olmaya ilişkin muvafakatini aynı anda veya daha önceden izhar etmeksizin bu Protokol'ü onaylayamaz, kabul edemez veya uygun bulamaz.

Madde 11 – Protokol'e Katılım

- 1 Herhangi bir Devlet veya Avrupa Topluluğu, Sözleşme'ye katıldıktan sonra ve Sözleşme'nin yürürlüğe girmesini müteakiben bu Protokol'e katılabilir.

- 2 Protokol'e katılan herhangi bir Devlet ya da Avrupa Topluluğu için Protokol, katılım belgesinin Avrupa Konseyi Genel Sekreteri'ne tevdi edilmesinden sonraki üç ayın tamamlanmasını takip eden ayın ilk günü yürürlüğe girer.

Madde 12 – Yer bakımından uygulama

- 1 Herhangi bir Devlet veya Avrupa Topluluğu, imza anında veya onay, kabul, uygun bulma veya katılım belgesinin tevdi sırasında bu Protokol'ün uygulanacağı bölge ya da bölgeleri belirleyebilir.
- 2 Taraflar, daha sonraki bir tarihte, Avrupa Konseyi Genel Sekreteri'ne yapacakları bir beyanla, beyanda belirlenen ve uluslararası ilişkilerinden sorumlu oldukları veya adına verdikleri taahhütleri yerine getirmeye yetkili oldukları başka bir bölge veya bölgeler için bu Protokol'ün uygulamasını genişletebilir. Bu bölge için Protokol, beyanın Genel Sekreter tarafından alındığı tarihten sonraki üç ayın tamamlanmasını takip eden ayın ilk günü yürürlüğe girer.
- 3 Yukarıdaki iki paragraf uyarınca, herhangi bir bölgeyle ilgili olarak yapılmış olan beyanlar, Avrupa Konseyi Genel Sekreteri'ne yönelik olarak yapılacak bildirim ile geri çekilebilir. Bu tür bir geri çekme, bahsi geçen bildirim Gen Sekreter tarafından alındığı tarihten sonraki üç ayın tamamlanmasını takip eden ayın ilk günü hüküm doğurur.

Madde 13 – Fesih

- 1 Taraflar, Avrupa Konseyi Genel Sekreteri'ne yapacakları bir bildirimle her zaman bu Protokol'ü feshedebilirler.
- 2 Fesih ihbarı, bildirim Gen Sekreter tarafından alındığı tarihten sonraki üç ayın tamamlanmasını takip eden ayın ilk günü hüküm doğurur.
- 3 Sözleşme'nin feshi kendiliğinden işbu Protokol'ün de feshine sebep olur.

Madde 14 – Bildirim

Avrupa Konseyi Genel Sekreteri, Avrupa Konseyi üyesi Devletlere ve bu Protokole katılmış olan diğer Devletlere ya da Avrupa Topluluğu'na;

- a) İşbu Protokol'ün bütün imzalarını,
 - b) Bütün onama, kabul, uygun bulma veya katılım belgelerinin tevdiini,
 - c) 10, 11 ve 12 inci maddelere uygun olarak işbu Protokol'ün yürürlüğe giriş tarihlerini,
 - d) 9 ve 12 inci maddeler gereğince yapılan beyan ve çekinceleri,
 - e) İşbu Protokol ile ilgili diğer bütün tasarruf, bildirim ve tebliğleri,
- iletir.

Usulüne uygun olarak yetkilendirilmiş aşağıdaki imza sahipleri, yukarıdaki hususlara şahadet ederek, işbu Protokol'ü imzalamışlardır.

İşbu Protokol, Fransızca ve İngilizce dillerinde, her iki metin de aynı derecede geçerli olmak ve Avrupa Konseyi'nin arşivlerinde saklanmak üzere tek nüsha halinde Strazburg'da 15 Mayıs 2003 tarihinde akdedilmiştir. Avrupa Konseyi Genel Sekreteri bu nüshanın onaylı örneklerini imzacı ve katılımcı Tarafların her birine gönderir.

COUNCIL OF EUROPE CONSEIL DE L'EUROPE

European Treaty Series - No. 191

ADDITIONAL PROTOCOL TO THE CRIMINAL LAW CONVENTION ON CORRUPTION

Strasbourg, 15.V.2003

The member States of the Council of Europe and the other States signatory hereto,

Considering that it is desirable to supplement the Criminal Law Convention on Corruption (ETS No. 173, hereafter "the Convention") in order to prevent and fight against corruption;

Considering also that the present Protocol will allow the broader implementation of the 1996 Programme of Action against Corruption,

Have agreed as follows:

Chapter I - Use of terms

Article 1 - Use of terms

For the purpose of this Protocol:

- 1 The term "*arbitrator*" shall be understood by reference to the national law of the States Parties to this Protocol, but shall in any case include a person who by virtue of an arbitration agreement is called upon to render a legally binding decision in a dispute submitted to him/her by the parties to the agreement.
- 2 The term "*arbitration agreement*" means an agreement recognised by the national law whereby the parties agree to submit a dispute for a decision by an arbitrator.
- 3 The term "*juror*" shall be understood by reference to the national law of the States Parties to this Protocol but shall in any case include a lay person acting as a member of a collegial body which has the responsibility of deciding on the guilt of an accused person in the framework of a trial.
- 4 In the case of proceedings involving a foreign arbitrator or juror, the prosecuting State may apply the definition of arbitrator or juror only in so far as that definition is compatible with its national law.

Chapter II - Measures to be taken at national level

Article 2 - Active bribery of domestic arbitrators

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law, when committed intentionally, the promising, offering or giving by any person, directly or indirectly, of any undue advantage to an arbitrator exercising his/her functions under the national law on arbitration of the Party, for himself or herself or for anyone else, for him or for her to act or refrain from acting in the exercise of his or her functions.

Article 3 - Passive bribery of domestic arbitrators

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law, when committed intentionally, the request or receipt by an arbitrator exercising his/her functions under the national law on arbitration of the Party, directly or indirectly, of any undue advantage for himself or herself or for anyone else, or the acceptance of an offer or promise of such an advantage, to act or refrain from acting in the exercise of his or her functions.

Article 4 - Bribery of foreign arbitrators

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law the conduct referred to in Articles 2 and 3, when involving an arbitrator exercising his/her functions under the national law on arbitration of any other State.

Article 5 - Bribery of domestic jurors

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law the conduct referred to in Articles 2 and 3, when involving any person acting as a juror within its judicial system.

Article 6 - Bribery of foreign jurors

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law the conduct referred to in Articles 2 and 3, when involving any person acting as a juror within the judicial system of any other State.

Chapter III - Monitoring of implementation and final provisions

Article 7 - Monitoring of implementation

The Group of States against Corruption (GRECO) shall monitor the implementation of this Protocol by the Parties.

Article 8 - Relationship to the Convention

- 1 As between the States Parties the provisions of Articles 2 to 6 of this Protocol shall be regarded as additional articles to the Convention.
- 2 The provisions of the Convention shall apply to the extent that they are compatible with the provisions of this Protocol.

Article 9 - Declarations and reservations

- 1 If a Party has made a declaration in accordance with Article 36 of the Convention, it may make a similar declaration relating to Articles 4 and 6 of this Protocol at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.
- 2 If a Party has made a reservation in accordance with Article 37, paragraph 1, of the Convention restricting the application of the passive bribery offences defined in Article 5 of the Convention, it may make a similar reservation concerning Articles 4 and 6 of this Protocol at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession. Any other reservation made by a Party in accordance with Article 37 of the Convention shall be applicable also to this Protocol unless that Party otherwise declares at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.
- 3 No other reservation may be made.

Article 10 - Signature and entry into force

- 1 This Protocol shall be open for signature by States which have signed the Convention. These States may express their consent to be bound by:
 - a signature without reservation as to ratification, acceptance or approval; or
 - b signature subject to ratification, acceptance or approval, followed by ratification, acceptance or approval.
- 2 Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.
- 3 This Protocol shall enter into force on the first day of the month following the expiry of a period of three months after the date on which five States have expressed their consent to be bound by the Protocol in accordance with the provisions of paragraphs 1 and 2, and only after the Convention itself has entered into force.
- 4 In respect of any signatory State which subsequently expresses its consent to be bound by it, the Protocol shall enter into force on the first day of the month following the expiry of a period of three months after the date of the expression of its consent to be bound by the Protocol in accordance with the provisions of paragraphs 1 and 2.
- 5 A signatory State may not ratify, accept or approve this Protocol without having, simultaneously or previously, expressed its consent to be bound by the Convention.

Article 11 - Accession to the Protocol

- 1 Any State or the European Community having acceded to the Convention may accede to this Protocol after it has entered into force.
- 2 In respect of any State or the European Community acceding to the Protocol, it shall enter into force on the first day of the month following the expiry of a period of three months after the date of the deposit of an instrument of accession with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 12 - Territorial application

- 1 Any State or the European Community may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, specify the territory or territories to which this Protocol shall apply.
- 2 Any Party may, at any later date, by declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the application of this Protocol to any other territory or territories specified in the declaration and for whose international relations it is responsible or on whose behalf it is authorised to give undertakings. In respect of such territory the Protocol shall enter into force on the first day of the month following the expiry of a period of three months after the date of receipt of such declaration by the Secretary General.
- 3 Any declaration made in pursuance of the two preceding paragraphs may in respect of any territory mentioned in such declaration, be withdrawn by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe. Such withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiry of a period of three months after the date of receipt of the notification by the Secretary General.

Article 13 - Denunciation

- 1 Any Party may, at any time, denounce this Protocol by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.
- 2 Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiry of a period of three months after the date of receipt of the notification by the Secretary General.
- 3 Denunciation of the Convention automatically entails denunciation of this Protocol.

Article 14 - Notification

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of Europe and any State, or the European Community, having acceded to this Protocol of:

- a any signature of this Protocol;
- b the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession;
- c any date of entry into force of this Protocol in accordance with Articles 10, 11 and 12;
- d any declaration or reservation made under Articles 9 and 12;
- e any other act, notification or communication relating to this Protocol.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Protocol.

Done at Strasbourg, this 15th day of May 2003, in English and in French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each of the signatory and acceding Parties.